

Informasjon i samsvar med kravene i kapitalkravsforskriftens del IX (Pilar 3)

31. desember 2020 Høland og Setskog Sparebank

INNHOLDSFORTEGNELSE

INFORMASJON I SAMSVAR MED KRAVENE I KAPITALKRAVSFORSKRIFTENS DEL IX (PILAR 3) **FEIL! BOKMERKE ER IKKE DEFINERT.**

1.	Innledning og formål med dokumentet	2
2.	Kapitalkrav	2
2.1	Ansvarlig kapital og kapitalkrav	2
2.2	Bufferkrav.....	4
2.3	Uvektet kjernekapitalandel.....	4
3.	Kredittrisiko og motpartsrisiko	5
3.1	Definisjon misligholdte engasjement	5
3.2	Metode for beregning av nedskrivninger	6
3.3	Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder	8
3.4	Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid	9
3.5	Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier	9
3.6	Endringer i nedskrivninger på individuelle utlån og avsetninger på garantier	11
3.7	Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål	12
3.8	Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav	12
3.9	Sikkerhetsstilte eiendeler	12
3.10	Motpartsrisiko knyttet til derivater	13
4.	Egenkapitalposisjoner.....	13
5.	Renterisiko	14
6.	Styring og kontroll av risiko.....	15
6.1	Formål og prinsipper for ICAAP.....	15
6.2	Styring og kontroll av enkeltrisikoe.....	17
7.	Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital.....	20
7.1	Informasjon om kapital.....	20
7.2	Sammensetning ansvarlig kapital	23

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3). Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2020 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Bankene har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

2. KAPITALKRAV

2.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Høland og Setskog Sparebank benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko og markedsrisiko. Det innebærer at det brukes standardiserte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkravet for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år.

Tabellen nedenfor viser beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises kapitalkrav for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag.

Pilar III
Høland og Setskog
Sparebank

Kapitaldekning	
Sparebankens fond	503.092
Overkursfond	766
Utjevningfond	25.961
Annen egenkapital	0
Egenkapitalbevis	68.790
Fond for vurderingsforskjeller	1.838
Fond for urealiserte gevinster	34.901
Gavefond	2.000
Sum egenkapital	637.348
Immaterielle eiendeler	
Fradrag for forsvarlig verdsetting	-1.277
Fradrag i ren kjernekapital	-53.561
Sum ren kjernekapital	582.510
Fondsobligasjoner	75.000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	
Sum kjernekapital	657.510
Ansvarlig lånekapital	100.000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	
Sum tilleggskapital	100.000
Netto ansvarlig kapital	757.510
Eksponeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)	
Stater	
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	
Offentlige eide foretak	
Institusjoner	58
Foretak	762.884
Massemarked	
Retail	
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	1.770.197
Forfalte engasjementer	146.188
Høyrisiko-engasjementer	406.941
Obligasjoner med fortrinnsrett	63.311
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	2.034
Andeler i verdipapirfond	
Egenkapitalposisjoner	86.380
Øvrige engasjement	164.393
CVA-tillegg	
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	3.402.387
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	296.495
Beregningsgrunnlag for motpartsrisiko	
Sum beregningsgrunnlag	3.698.882
Kapitaldekning i %	20,48 %
Kjernekapitaldekning	17,78 %
Ren kjernekapitaldekning i %	15,75 %

Konsolidering av samarbeidende grupper

Fra 01.01.2018 skal alle banker rapportere kapitaldekning konsolidert med eierandel i samarbeidsgrupper. Banken har en eierandel på 1,38 % i Eika Gruppen AS og på 0,86 % i Eika Boligkreditt AS.

Ren kjernekapital	634.310
Kjernekapital	715.615
Ansvarlig kapital	823.554
Beregningsgrunnlag	4.082.251
Kapitaldekning i %	20,17 %
Kjernekapitaldekning	17,53 %
Ren kjernekapitaldekning i %	15,54 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	8,47 %

2.2 Bufferkrav

Banken har per 31.12.2020 et kombinert kapitalbufferkrav på kr 240,4 millioner:

Bufferkrav	
Bevaringsbuffer (2,50 %)	92.472
Motsyklisk buffer (1,00 %)	36.989
Systemrisikobuffer (3,00 %)	110.966
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	240.427
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50 %)	166.450
Tilgjengelig ren kjernekapital utover minimumskrav og bufferkrav	175.633

2.3 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital, med og uten overgangsordninger, delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster i kapitaldekningsoppgaven, justert for konverteringsfaktorer (iht i CRR artikkel 429, nr 10).

Uvektet kjernekapitalandel

Derivater: Fremtidig eksponering ved bruk av markedsverdimetoden	
Poster utenom balansen med 10 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	
Poster utenom balansen med 20 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	40.190
Poster utenom balansen med 50 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	134.083
Poster utenom balansen med 100 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	9.857
Øvrige eiendeler	7.266.170
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital	-54.838
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital etter overgangsregler	-54.838
Totalt eksponeringsbeløp	7.395.461
Totalt eksponeringsbeløp etter overgangsregler	7.395.461
Kapital	
Kjernekapital	657.510
Kjernekapital etter overgangsregler	657.510
Uvektet kjernekapitalandel	
Uvektet kjernekapitalandel	8,89 %
Uvektet kjernekapitalandel etter overgangsregler	8,89 %

3. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

3.1 Definisjon misligholdte engasjement

Mislighold er definert som overtrett på minimum 1.000 kroner i mer enn 90 sammenhengende dager. En kundes engasjement vil også bli klassifisert som misligholdt dersom banken vurderer at kundens økonomiske situasjon gjør det sannsynlig at kundens finansielle forpliktelser overfor banken ikke vil bli oppfylt. I slike tilfeller vil kunden bli tapsmarkert og det blir gjennomført en individuell vurdering av nedskrivningsbehovet.

Fra og med 1.1.2021 innføres ny definisjon av mislighold, det følger av disse reglene at en kunde vil bli klassifisert som misligholdt dersom minst ett av følgende kriterier er oppfylt:

- Kunden har overtrett som både overstiger en relativ- og absolutt grense i mer enn 90 sammenhengende dager. For både PM- og BM-kunder er den relative grensen lik 1% av kundens samlede eksponeringer.
 - For PM-kunder er den absolutte grensen lik 1.000 kroner
 - For BM-kunder er den absolutte grensen lik 2.000 kroner
- Det er vurdert som sannsynlig at kunden ikke vil kunne innfri sine kredittforpliktelser overfor banken (unlikely to pay – UTP).
- Kunden er smittet av en annen kunde som er i mislighold i henhold til de to første kriteriene nevnt over.

3.2 Metode for beregning av nedskrivninger

Nedskrivning av finansielle eiendeler

Under IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap. Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler omfatter finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat. I tillegg er også lånetilsagn som ikke måles til virkelig verdi over resultatet, finansielle garantikontrakter, kontraktseiendeler og fordringer på leieavtaler omfattet.

Et finansielt instrument som ikke er kreditforringet vil ved førstegangs balanseføring få en avsetning for tap tilsvarende 12-måneders forventet tap, og klassifiseres i steg 1.

12-måneders forventet tap er nåverdien, bestemt ved bruk av den effektive renten, av det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til mislighold som inntreffer de første 12 månedene.

Dersom kredittrisikoen, vurdert som sannsynligheten for mislighold over gjenværende levetid for en eiendel eller gruppe av eiendeler, er ansett å ha økt vesentlig siden første gangs innregning skal, det gjøres en tapsavsetning tilsvarende nåverdien, bestemt ved bruk av den effektive renten, av det tapet som er forventet å inntreffe over hele den forventede levetiden til instrumentet, hele den forventede levetiden til eiendelen, og eiendelen skal reklassifiseres til steg 2.

For utlån klassifisert i henholdsvis steg 1 og 2 beregnes renten basert på brutto balanseført verdi og avsetningen for tap er normalt modellbasert.

Dersom det oppstår kredittforringelse skal instrumentet flyttes til steg 3. Renteinntekter innregnes da basert på amortisert kost og tapsavsetningen settes normalt på individuell basis.

For ytterligere detaljer henvises det til IFRS 9.

Nedskrivningsmodell i banken

Forventet kredittap (ECL) i steg 1 og 2 beregnes som $EAD \times PD \times LGD$, neddiskontert med effektiv rente. Eika har utviklet egne modeller for beregning av sannsynlighet for mislighold (PD) og tap gitt mislighold (LGD). Bankens systemleverandør Skandinavisk Data Center (SDC) har, på vegne av Eika, videreutviklet løsning for eksponering ved mislighold (EAD), beregning av tap og modell for vurdering om et engasjement har hatt vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs innregning, som banken har valgt å benytte.

Beskrivelse av PD modellen

Bankens PD-modell er utviklet av Eika Gruppen. PD-modellen estimerer sannsynlighet for mislighold ved å estimere statistiske sammenhenger mellom mislighold og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd. For deler av porteføljen benyttes policykoder når kundens risiko ikke kan beregnes på ordinær måte, dette kan skyldes kundetype eller hendelse. Kunder med policykode overstyres til en risikoklasse med tilhørende forhåndsdefinert PD.

Banken fikk i februar 2020 på plass en ny PD modell, beskrivelsen som følger dekker denne modellen. For detaljer rundt den gamle modellen og endringer sammenlignet med den nye modellen, se tilsvarende informasjon om PD-modell fra prinsippnoten til årsregnskapet 2019 gjengitt avslutningsvis i denne noten.

Modellen skiller mellom personkunder og bedriftskunder, og måler sannsynlighet for mislighold de neste 12 måneder (PD 12 mnd.). Totalmodellen består videre av to undermodeller, herunder en adferdsmodell og en generisk modell, som vektet ulikt basert på tid som kunde og tid siden siste kredittsøk. Totalmodellen består utelukkende av den generiske modellen i de tilfeller hvor kundeforholdet og tid siden siste kredittsøk har vært kortere enn en forhåndsdefinert tidshorison. Kun adferdsmodell benyttes dersom kundeforholdet og tid siden siste kredittsøk har vært lengre enn en gitt tidshorison. I alle andre tidshorisoner vil en kombinasjon av modellene benyttes. Dette gjelder også for BM-kunder som ikke er gjenpartspliktige.

Adferdsmodellen angir PD 12 mnd. basert på observert adferd fra kundenes konto, transaksjoner og produktfordeling.

Generisk modell angir PD 12 mnd. basert på offentlig informasjon. Generisk modell er utviklet av Bisnode på alle norske foretak/husholdninger med konkurs/alvorlig betalingsanmerkning som utfallsvariabel.

For bedriftskunder består den generiske modellen av fire undermodeller, herunder enkeltpersonforetak (ENK), foretak der eier direkte hefter for gjeld (ANS/DA), øvrige foretak med innlevert regnskap og øvrige foretak uten regnskap.

For personkunder består den generiske modellen av fem undermodeller, hvorav fire er delt opp etter kundens alder (18–26 år, 27–42 år, 43–65 år og 66+ år) og den siste består av personer, uansett alder, med minst en aktiv betalingsanmerkning.

Modellene blir årlig validert og recalibreres ved behov. Ved forringelse av modellenes kvalitet blir det utviklet nye modeller. Ved beregning av misligholdssannsynlighet over forventet levetid på engasjementet (PD liv) benyttes det en migrasjonsbasert framskrivning for å estimere forventet mislighold fram i tid, basert på sannsynlighet for mislighold de neste 12 måneder (PD 12 mnd.).

Vesentlig økning i kredittrisiko

Vesentlig økning i kredittrisiko måles basert på utvikling i PD. PD slik den ble estimert å være på rapporteringstidspunktet den gangen eiendelen for første gang ble innregnet (PD ini), sammenlignes med det PD faktisk er på rapporteringstidspunktet. Dersom PD er høyere enn forventet på rapporteringstidspunktet må det vurderes om det har forekommet en vesentlig økning i kredittrisiko.

For å fange opp den ulike sensitiviteten for kredittrisiko i de ulike endene av risikoskalaen er det satt minimumsgrenser som må overskrides for at økingen skal være definert som vesentlig. Dersom eiendelen hadde en opprinnelig PD på mindre enn 1 % er en vesentlig økning definert som PD 12 mnd. > PD 12 mnd. ini + 0,5 % kombinert med en endring i PD liv med en faktor på 2 eller høyere. For engasjementer med opprinnelig PD over 1% er en vesentlig økning definert som PD 12 mnd. > PD 12 mnd. ini + 2 % eller dersom endring i PD liv har overskredet en faktor på 2. Av migreringsreglene følger det at banken benytter et lavrisikountak på 0,5 %.

Det foreligger ingen spesifikke karenskriterier med tanke på migrering, følgelig vil engasjementet bli tilbakeført til steg 1 dersom tilhørende PD endringer ikke lenger oppfyller kravene til vesentlig økning i kredittrisiko.

Det er i tillegg to absolutte kriterier som alltid definerer en vesentlig økning i kredittrisiko:

- Eiendelen er ikke kredittforringet, men det er gitt betalingslettelse i forbindelse med at kunden er i finansielle vanskeligheter.
- Eiendelen har overtrekk på minimum 1.000 kroner i mer enn 30 sammenhengende dager.

Tap ved mislighold (LGD)

Estimat for LGD er basert på historiske tap i alle Eika-bankene basert på ulike intervall av sikkerhetsdekning. Datagrunnlaget oppdateres med tapshistorikk for nye perioder. Modellene skiller mellom person- og bedriftskunder.

Personkunder

- **Kunder med sikkerhet i fast eiendom**
- Kunder med annen sikkerhet enn fast eiendom
- Kunder uten registrert sikkerhet

Bedriftskunder

- Kunder med sikkerhet
- Kunder uten sikkerhet

Verdien av sikkerheter er hensyntatt og baserer seg på estimerte realisasjonsverdier.

Eksposering ved mislighold (EAD)

EAD for avtaler i steg 1 består av utestående fordring eller forpliktelse justert for kontantstrømmer de neste 12 månedene og for avtaler i steg 2 de neddiskonterte kontantstrømmene for den forventede levetiden til avtalen. For garantier er EAD lik den utestående forpliktelse på rapporteringsdatoen multiplisert med en konverteringsfaktor på 1 eller 0,5 avhengig av type garanti. Ubenyttede kreditter har EAD lik utestående ubenyttet kreditt på rapporteringstidspunktet.

Forventet levetid på en avtale beregnes ut fra lignende avtalers historiske gjennomsnittlige levetid.

Avtaler som modifiseres måles fra opprinnelig innvilgelsestidspunkt selv om avtalen får nye betingelser.

Forventet kredittap basert på forventninger til fremtiden

IFRS 9 krever at framoverskuende informasjon inkluderes i vurdering av forventede kredittap. Forventninger til fremtiden er utledet av en makromodell der det hensyntas tre scenarioer – base case, best case og worst case – for forventet makroøkonomisk utvikling ett til fire år fram i tid. Scenarioene er gitt følgende sannsynlighetsvekting base 70%, worst 20% og best 10%. Variablene arbeidsledighet, oljepris, boligpriser, husholdningers gjeld og bankenes utlånsrente inngår i modellen. Variablene er fordelt på fylker for personmarkedet og på bransjer for bedriftsmarkedet. Variablene og tilhørende vekting fastsettes av sjefsøkonom i Eika Gruppen.

De makroøkonomiske variablene er ikke uavhengige noe som betyr at en endring i en variabel vil påvirke prognosen for enkelte av de andre variablene, det gir derfor begrenset informasjon å se på sensitiviteten til hver enkelt variabel.

3.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp etter individuelle nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Pilar III
Høland og Setskog
Sparebank

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper, geografiske områder og typer av motparter (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Garantier	Sum
Offentlig forvaltning	427.957			427.957
Lønnstakere o.l.	4.069.556	67.142	9.631	4.146.329
Utlandet				-
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk og fiske	138.162	9.139	354	147.654
Industri	135.003	30.440	28.368	193.811
Bygg, anlegg	475.335	123.189	71.705	670.229
Varehandel	91.784	20.874	5.496	118.154
Transport og lagring	49.655	8.355	12.495	70.505
Eiendomsdrift og tjenesteyting	581.362	19.418	10.631	611.411
Annen næring	168.303	13.825	898	183.026
Sentralbank	205.019			205.019
Kredittinstitusjoner	725.256			725.256
Sum	7.067.394	292.380	139.578	7.499.352
Aurskog-Høland	4.054.945	182.764	62.754	4.300.463
Primærområdet øvrig	948.630	47.800	37.188	1.033.618
Oslo	1.754.241	31.002	28.232	1.813.475
Resten av landet	306.686	30.815	11.404	348.904
Utlandet	2.891	-	-	2.891
Gjennomsnitt²	6.613.058	292.440	144.829	7.050.327

¹ Etter individuelle nedskrivninger

² Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse siste år

3.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen viser beløp for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid (beløp i tusen kroner)

Engasjementstyper	Inntil 1 måned	1-3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån og fordringer	161.462	272.178	434.673	2.050.707	3.933.088	215.286	7.067.393
Ubenyttede rammer			250.541		41.839		292.380
Garantier				139.578	-		139.578
Sum	161.462	272.178	685.214	2.190.285	3.974.927	215.286	7.499.352

¹ Etter individuelle nedskrivninger

3.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og individuelle nedskrivninger på utlån samt avsetninger på garantier fordelt på typer av motparter.

Pilar III
Høland og Setskog
Sparebank

Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Misligholdte engasjementer	Engasjementer med nedskrivninger	Samlede nedskrivninger ¹	Resultatførte nedskrivninger ¹ siste år	Garantier med avsetning ²	Avsetninger på garantier
Offentlig forvaltning	-	-	-	-		
Lønnstakere o.l.	606	13.745	3.002	(537)		
Utlandet	-	-	-	-		
<i>Næringssektor fordelt:</i>						
Jordbruk, skogbruk, fiske	4.771	-	10	10		
Industriproduksjon	-	1.400	10	8		
Bygg og anlegg	-	13.030	3.000	(1)		
Varehandel, hotell/restaurant	890	2.095	510	501		
Transport, lagring	-	-	-	-		
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	135.172	13.165	35.500	23.999		
Sosial og privat tjenesteyting	-	-	-	-		
Sum	141.439	43.434	42.032	23.981	-	-
Aurskog-Høland	100.568	25.992	20.511	11.521		
Primærområdet øvrig	-	16.043	5.500	(560)		
Oslo	39.926	1.400	16.010	13.010		
Resten av landet	945	-	11	11		
Utlandet	-	-	-	-		

¹ Kun individuelle nedskrivninger

² Samlet garantibeløp der det er foretatt avsetning.

3.6 Endringer i nedskrivninger på individuelle utlån og avsetninger på garantier

Endringer i tapsavsetning på utlån siste år (beløp i tusen kroner)	Steg 1: 12 mnd. tap	Steg 2: Livstid tap	Steg 3: Livstid tap
Tapsavsetninger pr. 01.01.2020	2368	9836	17500
Overføringer:			
Overføringer til steg 1	343	-2.281	-
Overføringer til steg 2	-166	1.212	-
Overføringer til steg 3	-123	-408	1.532
Nye finansielle eiendeler utstedt eller kjøpt	174	83	5.560
Finansielle eiendeler som er fraregnet i perioden	-561	-430	-1.730
(Modifisering av kontantstrømmer fra eiendeler som ikke er fraregnet)			
Endringer i modell eller risikoparametre	-480	400	19.171
Konstaterte tap			
Tilbakeføring av tidligere konstaterte tap			
Valutaeffekter			
Andre justeringer	654	3.066	-
Tapsavsetninger pr. 31.12.	2.210	11.479	42.032

Endringer i tapsavsetning på ubenyttede kreditter og garantier siste år (beløp i tusen kroner)	Steg 1: 12 mnd. tap	Steg 2: Livstid tap	Steg 3: Livstid tap
Tapsavsetninger pr. 01.01.2020	634	574	0
Overføringer:			
Overføringer til steg 1	76	-208	-
Overføringer til steg 2	-26	70	-
Overføringer til steg 3	-	-9	-
Nye finansielle eiendeler utstedt eller kjøpt	57	29	-
Finansielle eiendeler som er fraregnet i perioden	-129	-235	-
(Modifisering av kontantstrømmer fra eiendeler som ikke er fraregnet)			
Endringer i modell eller risikoparametre	-332	-64	-
Konstaterte tap			
Tilbakeføring av tidligere konstaterte tap			
Valutaeffekter			
Andre justeringer	56	5	-
Tapsavsetninger pr. 31.12.	336	161	-

Endringer i nedskrivning på grupper av utlån siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Nedskrivninger på grupper av utlån		
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.		
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån		
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	-	-

Årets nedskrivninger og gjenvinning på tidligere års nedskrivninger (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier (og ubenyttede kreditter for IFRS-banker)
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	24.458	
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier		-663
Periodens endring i gruppeavsetninger	-	
Periodens endring i forventet tap (steg 1 og 2)	1.614	-
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger		
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	442	
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-1.222	
Periodens tapskostnader	25.292	-663

3.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Etter standardmetoden vil kapitalkravet kunne avhenge av motpartens offisielle rating. Offisiell rating vil i liten grad være aktuelt for bankens lånekunder, men kan være aktuelt for utstedere av verdipapirer banken plasserer i.

3.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter samt engasjementsbeløp som er fratrukket den ansvarlige kapitalen.

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. I noen tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter. Banken benytter ikke kredittderivater.

Det tas ikke hensyn til motregningsadgang ved beregning av kapitalkrav. Verdivurdering av sikkerheter tar utgangspunkt i sikkerhetens markedsverdi. Sikkerhetsobjekter skal dokumentere sin verdi gjennom offentlig takst. På eiendommer i vårt primærmarked benyttes, i tillegg til takst, bankens markedskunnskap ved fastsettelse av verdi. Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet og minst hvert tredje år. Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon av typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

3.9 Sikkerhetsstilte eiendeler

Tabellen viser bankens finansielle eiendeler som kan stilles som sikkerhet for lån i sentralbanken.

Pantsatte og ikke-pantsatte eiendeler

Eiendeler	Balansført verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler		Virkelig verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler	
	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: godkjent som pant i sentralbanken	
Rentebærende verdipapirer	659.934	386.721	659.934	386.721
herav: Covered bonds (inkl. OMF)	356.189	264.980	356.189	264.980
herav: sikrede verdipapirer (ABS)				
herav: utstedt av offentlig forvaltning	303.448	121.741	303.448	121.741
herav: utstedt av finansielle foretak				
herav: utstedt av ikke-finansielle foretak	297		297	
Sum	659.934	-	386.721	386.721

Pantsatte og ikke-pantsatte eiendeler

Eiendeler	Balansført verdi av sikkerhetsstilte eiendeler		Virkelig verdi av sikkerhetsstilte eiendeler		
		herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken		herav: godkjent som pant i sentralbanken
Rentebærende verdipapirer	452.186		420.995	452.186	420.995
herav: Covered bonds (inkl. OMF)	276.923		264.980	276.923	264.980
herav: sikrede verdipapirer (ABS)					
herav: utstedt av offentlig forvaltning	175.263		156.015	175.263	156.015
herav: utstedt av finansielle foretak					
herav: utstedt av ikke-finansielle foretak					
Sum	452.186	-	420.995	452.186	420.995

3.10 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Banken har ingen derivater hvor det beregnes kapitalkrav for motpartsrisiko.

4. EGENKAPITALPOSISJONER

Bankens beholdning av aksjer og andeler er klassifisert som anleggsaksjer (strategisk formål). Poster som er beregnet til varig eie eller bruk, er vurdert til anskaffelseskost. Aksjene blir likevel nedskrevet hvis virkelig verdi er vesentlig lavere enn bokført verdi og verdifallet ikke anses som forbigående.

Oversikten under viser egenkapitalposisjoner som holdes for strategisk formål. Oversikten viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år.

Egenkapitalposisjoner (beløp i tusen kroner)

Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/ -tap i perioden	Urealisert gevinst/ -tap	Herav medregnet i kjernekapital ¹	Herav medregnet i tilleggskapital ¹
Aksjer og andeler – gevintsformål						
- børsnoterte aksjer						
- andre aksjer og andeler	50.927	50.927	-	-	-	-
Aksjer og andeler – strategisk formål						
- børsnoterte aksjer	-	-	-	-	-	-
- andre aksjer og andeler	114.422	114.422	-	-	-	-

¹ "Herav" sikter til urealiserte gevinster/tap

5. RENTERISIKO

Renterisiko er et resultat av at rentebindingstiden for bankens aktiva- og passivaside ikke er sammenfallende.

Banken har identifisert følgende kilder til renterisiko:

- Utlån til kunder/andre banker
- Rentebærende plasseringer i verdipapirer
- Innskudd fra kunder
- Rentebærende verdipapirgjeld
- Annen rentebærende gjeld

Renterisiko på utlån til kunder oppstår i tilknytning til både flytende lån og fastrentelån. I henhold til finansavtaleloven (gjeldende for privatpersoner) har banken en varslingsfrist på 6 uker før en eventuell renteøkning på utlån kan iverksettes. På kundeinnskudd er varslingsfristen i finansavtaleloven 8 uker

Bankens plasseringer i rentebærende verdipapirer består hovedsakelig av papirer med flytende rente som reguleres kvartalsvis. Rentebærende verdipapirgjeld er lagt ut med flytende rente knyttet til 3 mnd NIBOR og kvartalsvise rentejusteringer. Rentesikring av innlån vurderes fortløpende.

Banken har ingen renterisiko i utenlandsk valuta.

Bankens netto resultateffekt ved en parallellforskyvning av rentekurven med ett prosentpoengs økning i renten ville vært NOK 1,0 mill. Beregningen er gjort med utgangspunkt i bankens posisjoner på og utenfor balansen.

Renterisiko

Eiendeler	Renterisiko i tusen kroner¹
Utlån til kunder med flytende rente	-6.835
Utlån til kunder med rentebinding	
Rentebærende verdipapirer	-1.335
Øvrige rentebærende eiendeler	
Gjeld	-8.170
Innskudd med rentebinding	
Andre innskudd	6.534
Verdipapirgjeld	2.103
Øvrig rentebærende gjeld	
Utenom balansen	8.637
Renterisiko i derivater	
Sum renterisiko	467

¹ Renterisiko er beregnet som et anslag på verdiendring ved ett prosentpoengs økning i renten

6. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

6.1 Formål og prinsipper for ICAAP

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) er bankens egen prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Denne kapitalbehovsvurderingen skal være framoverskuende, og dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til bankens nåværende og fremtidige risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (evt. rammer) også må vurdere kapitalbehovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer mv.

Fremtidig tap kan deles inn i forventede tap og uventede tap. Forventede tap kan betraktes som en driftskostnad og forutsettes dekket over den løpende driften. Den løpende driften kan også betraktes som et førstelinje-forsvar mot uventede tap. I kapitalbehovsvurderingen legges det imidlertid til grunn at uventede tap ikke dekkes over driften, men skal dekkes av kapital. Kapitalbehovsvurderingen innebærer følgelig at banken beregner hvor mye kapital som trengs for å dekke opp for fremtidige uventede tap.

Disse beregningene gjøres på ulike måter for ulike risikoer, og er basert på ulike forutsetninger. Det er en implisitt forutsetning om at det ikke beregnes kapital som dekker alle tenkelige tapsutfall. Det er imidlertid benyttet konservative forutsetninger i beregningene.

Ved beregning av samlet kapitalbehov (for alle risikoene) kan det argumenteres for at de ulike risikoene ikke vil materialisere seg samtidig, og at det derfor eksisterer diversifikasjonseffekter som innebærer at det samlede kapitalbehovet er lavere enn summen av kapitalbehovet for de enkelte risikoene. Banken har imidlertid valgt å legge en konservativ tilnærming til grunn, og ser derfor bort fra slike effekter.

Med risikotoleranse forstås størrelsen på den risikoen banken er villig til å ta i sin virksomhet for å nå sine mål. Risikotoleransen kommer til uttrykk i rammeverket for virksomheten, herunder i begrensninger i vedtekter, policyer, fullmakter, retningslinjer og rutiner. For noen av risikoene er det vanlig å fastsette kvantitative begrensninger på risiko, for eksempel kvantitative rammer for markedsrisiko, rammer for store engasjement, rammer for eksponering mot enkeltbransjer osv. For andre risikotyper er det mer naturlig å benytte kvalitative begrensninger. Slike begrensninger angir hvor langt man er villig til å strekke seg på enkeltrisikoen, og representerer derfor en beskrivelse av risikotoleransen for disse enkeltrisikoen. Bankens risikotoleranse er forsøkt reflektert i kapitalbehovet som beregnes for hver enkelt risiko.

Banken har videre, basert på overordnet risikotoleranse, etablert et minstekrav til buffer utover beregnet kapitalbehov. Dette nivået er benevnt bankens minimumskrav til kapitaldekning.

I fastsettingen av bankens minimumskrav til kapitaldekning inngår bankens interne beregnede kapitalbehov, men banken gjør i tillegg en vurdering av forventninger og krav fra bankens omgivelser. Bankens overordnede risikotoleranse innebærer at minimumskrav til kapitaldekning alltid vil være høyere enn bankens internt beregnede kapitalbehov.

Bankens minimumskrav til kapitaldekning og overordnede retningslinjer for kapitalbehovsvurderinger er vedtatt av bankens styre. Administrasjonen gjennomfører de relevante vurderinger og beregninger og fremlegger dette for styret. En slik gjennomgang gjøres minst en gang pr. år. Styret er aktivt med i prosessen, og vi benytter ekstern revisor i kvalitetssikring av arbeidet.

Bankens interne kapitalbehovsvurdering innebærer en analyse og beregning av kapitalbehov for følgende risikoer:

- Kredittrisiko
- Markedsrisiko
- Operasjonell risiko
- Konsentrasjonsrisiko
- Likviditetsrisiko
- Forretningsrisiko
- Omdømmerisiko
- Strategisk risiko

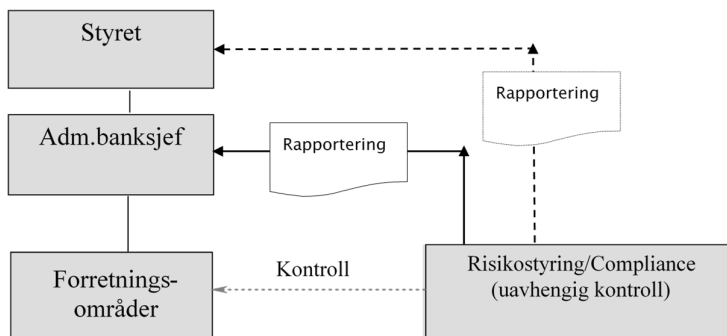
Beregning av kapitalbehov for enkeltrisikoen gjøres ved hjelp av ulike metoder, herunder bruk av stresstester i form av følsomhetsanalyser. I slike følsomhetsanalyser fokuseres det på betydningen av endringer i en enkelt variabel. I tillegg til dette gjennomfører banken stresstesting i form av scenarioanalyse som er ment å vise betydningen for banken samlet sett av samtidige endringer i flere relevante faktorer. Banken gjennomfører også egne stresstester av markedsrisiko og likviditetsrisiko.

6.2 Styring og kontroll av enkeltrisikoer

Bankens administrasjon er det organ som vedtar prinsipper og metoder for beregning og måling av risikoer og eksponering, og som kan sette rammer for dette. Banken har etablert en uavhengig risikokontrollfunksjon som rapporterer til adm. banksjef. Funksjonen har ansvar for å overvåke, identifisere og rapportere risiko i banken. Funksjonen rapporterer til styret ved behov. Styret i sin helhet fungerer som Risikostyringsutvalg.

I tillegg har banken etablert en compliancefunksjon som er en uavhengig funksjon som skal understøtte arbeidet i linjen og bidra til å redusere bankens compliancerisiko. Funksjonen har en forebyggende, rådgivende og kontrollerende rolle. Compliancefunksjonen skal bidra til at banken identifiserer, overvåker, tester og rapporterer om compliancerisiko.

Det er utarbeidet Retningslinjer for Risikostyring- og Compliancefunksjonen. Formålet med retningslinjene er å beskrive funksjonenes organisatoriske plassering, arbeidsoppgaver og krav til kompetanse.

Banken har i underliggende risikostyringsdokumenter vedtatt rammer for eksponering av kreditt-, likviditets-, markeds- og operasjonell risiko. Status på eksponering i forhold til rammer skal rapporteres kvartalsvis til styret, med begrunnelse og tiltak hvis banken er i brudd med vedtatte rammer.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold

Kredittrisiko styres både av egne rammer og av krav fra myndighetene. Banken håndterer denne gjennom retningslinjer gitt i kreditthåndboken. Banken har en kredittpolicy som skal sikre at utlånsporteføljen skal ha en kvalitet og sammensetning som er forenlig med bankens målsetting om en moderat risikoprofil, og som sikrer bankens lønnsomhet på kort og lang sikt. Kreditthåndboken inneholder retningslinjer/regelverk for kredittvirksomheten i banken, og skal sikre en enhetlig og kvalitetsriktig behandling av kreditter.

Banken har etablert rammer som er knyttet opp til vedtatt risikotoleranse som rapporteres til styret kvartalsvis, eventuelt oftere ved behov.

Markedsrisiko

Policy for markedsrisiko er bankens overordnede retningslinjer, krav og rammer knyttet til markedsrisiko.

Eksponering mot markedsrisiko i form av åpne posisjoner som følge av inn- og utlånsaktiviteten og/eller posisjoner i ulike typer finansielle instrumenter er ikke en del av bankens kjernevirksomhet og skal derfor være moderat. Banken har tilstrekkelig kompetanse og ressurser innenfor dette området. Gjennom sin likviditetsforvaltning ønsker banken å oppnå en meravkastning på lang sikt utover plasseringer i norsk stat.

Eksponering i aksjemarkedet skal bare skje ved eie av andeler i verdipapirfond som investerer i aksjer og/eller egenkapitalbevis og direkte i egenkapitalbevis. Bankens eksponering i ansvarlige lån og fondsobligasjoner skal være begrenset. Evt. investering i enkeltaksjer skal styrebehandles.

Operasjonell risiko

Med operasjonell risiko forstår vi risiko for at mennesker, rutiner, systemer og dataløsninger ikke opptrer etter sin hensikt, noe som medfører risiko for tap.

Banken har arbeidsprosesser og rutiner som sammen med opplæring skal bidra til å kvalitetssikre bankens produkter og tjenesteleveranser til sine kunder. Målet er å minimere operasjonell risiko.

Operasjonell risiko styres ved at det foretas løpende kontroller med utgangspunkt i bankens etablerte internkontroll rutiner samt kvartalsvis hendelsesrapportering.

Konsentrasjonsrisiko

Konsentrasjonsrisiko defineres som tap som følge av konsentrasjon av:

- Enkeltkunder
- Enkelte bransjer
- Geografiske områder

Banken vurderer risikoen for tap som følge av dette ved hjelp av kvantitative og kvalitative modeller i tillegg til at det foretas rimelighetsvurderinger av resultatene som modellene gir.

Banken har etablert rammer knyttet opp til konsentrasjonsrisiko som rapporteres til styret kvartalsvis.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for ikke å kunne gjøre opp løpende forpliktelser eller ikke evne å finansiere eiendeler, herunder ønsket vekst, uten vesentlig økte kostnader. Likviditetsrisikoen vil avhenge av bankens balansestruktur, likviditeten i markedet og bankens kredittverdighet.

Bankens styring av likviditetsrisiko følges opp daglig gjennom overvåking av posisjon i NICS og trekk på ramme i DNB. Utover dette styres bankens likviditetsposisjon gjennom rammer vedtatt i policy for likviditetsrisiko, både med hensyn til innskuddsdekning, sammensetning av innskuddsmassen, lengde på finansiering, tidspunkt for fornyelse av finansiering, størrelse og kvalitet på likviditeten.

Styret har vurdert og lagt til rette for en forfallsstruktur som gir et opplåningsbehov på NOK 100 – 200 mill. hver 6. måned, og en primær forutsetning er at dette gjøres ved 3 eller 5-årige obligasjonslån med flytende rente.

Større (forventede) bevegelser i innskudd og utlån rapporteres på et tidlig tidspunkt til ledelsen som følger dette i en egen modell. Faktiske bevegelser følges opp i daglige rapporter.

Bankens kortsiktige trekkrettigheter skal gi banken tilgang på likviditet som er tilstrekkelig til å håndtere kortsiktige svingninger, og skal heller ikke benyttes annet enn ved kortsiktige likviditetsbehov. Løpende ligger 150 mill. i trekkrettigheter.

Forretningsrisiko

Dette er risikoen for uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- og/eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger, endret kundeferd og endret konkurransesituasjon.

Omdømmerisiko

Omdømmerisiko defineres som risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter, eiere og myndigheter

Strategisk risiko

Dette er risiko for uventede tap eller sviktende inntjening knyttet til strategiske valg som vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp. Dette aktualiserer behovet for å se fremover og sikre seg nødvendig kapital i forbindelse med igangsatte og planlagte aktiviteter.

7. STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL

7.1 Informasjon om kapital

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter		
1	Utsteder	Høland og Setskog Sparebank
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloombergs identifikasjonskode for rettede emisjoner)	NO0010012636
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet,	NO
Behandling etter kapitalregelverket		
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Ren kjernekapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Ren kjernekapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	Selskapsnivå
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Egenkapitalbevis
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste	68790
9	Instrumentets nominelle verdi	68790
9a	Emisjonskurs	105
9b	Innløsningskurs	N/A
10	Regnskapsmessig klassifisering	Egenkapital
11	Opprinnelig utstedelsesdato	17.08.1999
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Evigvarende
13	Opprinnelig forfallsdato	N/A
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	N/A
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	N/A
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	N/A
Renter/utbytte		
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	N/A
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	N/A
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Full fleksibilitet
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	Full fleksibilitet
21	Vilkår om renteøkning eller annet incitament til innfrielse	N/A
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	N/A
Konvertering/nedskrivning		
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	N/A
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	N/A
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	N/A
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N/A
30	Vilkår om nedskrivning	N/A
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	N/A
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	N/A
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	N/A
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	N/A
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	Fondsobligasjonslån
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	N/A
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A

Pilar III
Høland og Setskog
Sparebank

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter			
1	Utsteder	Høland og Setskog Sparebank	Høland og Setskog Sparebank
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloomberts identifikasjonskode for rettede emisjoner)	NO0010787609	NO0010861255
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet, Behandling etter kapitalregelverket	NO	NO
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Annen godkjent kjernekapital	Annen godkjent kjernekapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Annen godkjent kjernekapital	Annen godkjent kjernekapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	Selskapsnivå	Selskapsnivå
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Fondsobligasjons-lån	Fondsobligasjons-lån
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	25	50
9	Instrumentets nominelle verdi	25	50
9a	Emisjonskurs	100	100
9b	Innløsningskurs	100	100
10	Regnskapsmessig klassifisering	Egenkapital	Egenkapital
11	Opprinnelig utstedelsesdato	07.03.2017	28.08.2019
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Evigvarende	Evigvarende
13	Opprinnelig forfallsdato	Evigvarende	Evigvarende
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	Ja	Ja
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	07.03.2022	28.08.2024
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	07.03, 07.06, 07.09, 07.12 hvert år etter 07.03.22	28.08, 28.11, 28.02, 28.05 hvert år etter 28.08.24
17	Renter/utbytte		
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende	Flytende
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	3 mndr. Nibor + 4,05 %	3 mndr. Nibor + 4,00 %
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	Ja	Ja
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Delvis fleksibilitet	Delvis fleksibilitet
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	Delvis fleksibilitet	Delvis fleksibilitet
21	Vilkår om renteøkning eller annet incitament til innfrielse	Nei	Nei
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	Ikke-kumulativ	Ikke-kumulativ
23	Konvertering/nedskrivning		
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	Konvertibel	Konvertibel
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	Obligasjonen kan konverteres til annen type gjeldende kjernekapital dersom Finanstilsynet eller annen kompetent offentlig myndighet instruerer slik konvertering ihht det til enhver tid gjeldende regelverk, herunder ved alvrolige former for soliditetssvikt og hvor myndighetene vurderer konvertering som nødvendig for å unngå avvikling.	Obligasjonen kan konverteres til annen type gjeldende kjernekapital dersom Finanstilsynet eller annen kompetent offentlig myndighet instruerer slik konvertering ihht det til enhver tid gjeldende regelverk, herunder ved alvrolige former for soliditetssvikt og hvor myndighetene vurderer konvertering som nødvendig for å unngå avvikling.
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	N/A	N/A
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A	N/A
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	N/A	N/A
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	Ren kjernekapital	Ren kjernekapital
30	Vilkår om nedskrivning	N/A	N/A
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	Obligasjonen kan nedskrives dersom Finanstilsynet eller annen kompetent myndighet instruerer slik nedskrivning ihht enhver tid gjeldende regelverk, herunder ved alvorlige former for soliditetssvikt og hvor myndighetene vurderer nedskrivning som nødvendig for å unngå avvikling.	Obligasjonen kan nedskrives dersom Finanstilsynet eller annen kompetent myndighet instruerer slik nedskrivning ihht enhver tid gjeldende regelverk, herunder ved alvorlige former for soliditetssvikt og hvor myndighetene vurderer nedskrivning som nødvendig for å unngå avvikling.
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	Hel eller delvis	Hel eller delvis
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	Midlertidig	Midlertidig
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	Etter nedskrivning av obligasjonen kan utsteder skrive opp obligasjonen ihht de til enhver tid gjeldende regler for oppskrivning	Etter nedskrivning av obligasjonen kan utsteder skrive opp obligasjonen ihht de til enhver tid gjeldende regler for oppskrivning
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	Ansvarlig lånekapital	Ansvarlig lånekapital
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	Nei	Nei
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A	N/A

Pilar III
Høland og Setskog
Sparebank

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter			
1	Utsteder	Høland og Setskog Sparebank	Høland og Setskog Sparebank
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloombergs identifikasjonskode for rettede emisjoner)	NO0010786668	NO0010861248
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet,	NO	NO
Behandling etter kapitalregelverket			
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Tilleggskapital	Tilleggskapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Tilleggskapital	Tilleggskapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	Selskapsnivå	Selskapsnivå
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Ansvarlig lånekapital	Ansvarlig lånekapital
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	50	50
9	Instrumentets nominelle verdi	50	50
9a	Emisjonskurs	100	100
9b	Innløsningskurs	100	100
10	Regnskapsmessig klassifisering	Gjeld - Amortisert kost	Gjeld - Amortisert kost
11	Opprinnelig utstedelsesdato	22.02.2017	28.08.2019
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Tidsbegrenset	Tidsbegrenset
13	Opprinnelig forfallsdato	22.02.2027	28.08.2029
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	Ja	Ja
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	22.02.2022	28.08.2024
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	22.02, 22.05, 22.08, 22.11 hvert år etter 22.02.22	28.08, 28.11, 28.02, 28.05 hvert år etter 28.08.24
Renter/utbytte			
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende	Flytende
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	3 mndr. Nibor + 2,25 %	3 mndr. Nibor + 2,00 %
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	N/A	N/A
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Delvis fleksibilitet. Rentebetalingsdato justeres ihht Bankdagkonvesjonen	Delvis fleksibilitet. Rentebetalingsdato justeres ihht Bankdagkonvesjonen
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	N/A	N/A
21	Vilkår om renteøkning eller annet incitament til innfrielse	N/A	N/A
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	N/A	N/A
Konvertering/nedskrivning			
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	N/A	N/A
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	N/A	N/A
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	N/A	N/A
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A	N/A
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	N/A	N/A
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N/A	N/A
30	Vilkår om nedskrivning	N/A	N/A
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	N/A	N/A
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	N/A	N/A
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	N/A	N/A
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	N/A	N/A
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	Senior obligasjon	Senior obligasjon
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	N/A	N/A
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A	N/A

7.2 Sammensetning ansvarlig kapital

Pilar III
Høland og Setskog
Sparebank

	(A) Beløp på datoen for offentlig- gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)
Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital		
1 Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	69.556,00	26 (1), 27, 28 og 29
herav: instrumenttype 1		
herav: instrumenttype 2		
herav: instrumenttype 3		
2 Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	450.022,00	26 (1) (c)
3 Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.	64.699,00	26 (1) (d) og (e)
3a Avsetning for generell bankrisiko		26 (1) (f)
4 Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser		
5 Minoritetsinteresser		84
5a Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte	53.070,00	26 (2)
6 Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	637.347,00	Sum rad 1 t.o.m. 5a
Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer		
7 Verdijusteringer som følge av kravene om	-1.277,00	34 og 105
8 Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)		36 (1) (b) og 37
9 Tomt felt i EOS		
10 Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c) og 38
11 Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring		33 (1) (a)
12 Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)		36 (1) (d), 40 og 159
13 Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		32 (1)
14 Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet		33 (1) (b) og (c)
15 Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)		36 (1) (e) og 41
16 Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)	-53.561,00	36 (1) (f) og 42
17 Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		36 (1) (g) og 44
18 Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (10) og 478 (1)
19 Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79
20 Tomt felt i EOS		
20a Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),		36 (1) (k)
20b herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)		36 (1) (k) (i) og 89 til 91
20c herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)		36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b) og 258
20d herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)		36 (1) (k) (iii) og 379 (3)
21 Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)
22 Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)		48 (1)
23 herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)		36 (1) (l) og 48 (1) (b)
24 Tomt felt i EOS		
25 herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)
25a Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)		36 (1) (a)
25b Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)		36 (1) (l)
26 Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum 26a og 26b
26a Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap		
herav: filter for urealisert tap 1		
herav: filter for urealisert tap 2		
herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)		468
herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)		468
26b Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag		
herav: ...		
27 Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)		36 (1) (j)
28 Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-54.838,00	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27
29 Ren kjernekapital	582.509,00	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus

Pilar III
Høland og Setskog
Sparebank

Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter			
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	75.000,00	51 og 52
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard	75.000,00	
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard		
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (3) og (5)
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		
34	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital		85 og 86
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	75.000,00	Sum rad 30, 33 og 34
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)		52 (1) (b), 56 (a) og 57
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		56 (b) og 58
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (c), 59, 60 og 79
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (d), 59 og 79
41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum rad 41a, 41b og 41c
41a	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
41b	Fradrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
41c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag		
	herav: filter for urealisert tap		
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)		
	herav: ...		
42	Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)		56 (e)
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42
44	Annen godkjent kjernekapital	75.000,00	Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt
45	Kjernekapital	657.509,00	Sum rad 29 og rad 44
Tilleggskapital: instrumenter og avsetninger			
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	100.000,00	62 og 63
47	Tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (4) og (5)
	Statlige innskudd av tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser		
48	Ansvarelig lånekapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggskapitalen		87 og 88
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62 (c) og (d)
51	Tilleggskapital før regulatoriske justeringer	100.000,00	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50
Tilleggskapital: Regulatoriske justeringer			
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig lånekapital (negativt beløp)		63 (b) (i), 66 (a) og 67
53	Beholdning av tilleggskapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		66 (b) og 68
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (c), 69, 70 og 79
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser		
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser		
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (d), 69 og 79
56	Justeringer i tilleggskapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		Sum rad 56a, 56b og 56c
56a	Fradrag som skal gjøres i tilleggskapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56b	Fradrag som skal gjøres i tilleggskapital, i stedet for annen godkjent kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggskapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag		468
	herav: filter for urealisert tap		468
	herav: filter for urealisert gevinst		468
	herav: ...		
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggskapital	-	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56
58	Tilleggskapital	100.000,00	Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus
59	Ansvarlig kapital	757.509,00	Sum rad 45 og rad 58

Pilar III
Høland og Setskog
Sparebank

59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser		472 (10) (b)	
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjernekapital		469 (1) (b)	
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjernekapital			
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggskapital			
60	Beregningsgrunnlag	3.698.882,00		
Kapitaldekning og buffere				
61	Ren kjernekapitaldekning	15,75 %	92 (2) (a)	
62	Kjernekapitaldekning	17,78 %	92 (2) (b)	
63	Kapitaldekning	20,48 %	92 (2) (c)	
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget	11,00 %	CRD 128, 129, 130, 131 og 133	
65	herav: bevaringsbuffer	2,50 %		
66	herav: motsyklisk buffer	1,00 %		
67	herav: systemrisikobuffer	3,00 %		
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)		CRD 131	
68	Ren kjernekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav	4,75 %	CRD 128	
69	Ikke relevant etter EØS-regler			
70	Ikke relevant etter EØS-regler			
71	Ikke relevant etter EØS-regler			
Kapitaldekning og buffere				
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70	
73	Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (i), 45 og 48	
74	Tomt felt i EØS			
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.		36 (1) (c), 38 og 48	
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen				
76	Generelle kredittrisikoreserver	-	62	
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggskapitalen		62	
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62	
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger		62	
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser				
80	Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)	
81	Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)	
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	